

Vorige week kwam ik in de krant een artikel tegen dat even bij me bleef haken. En misschien is het u ook wel opgevallen. Namelijk dat de Nederlander door de bank genomen, 568 mensen kent.

Dat is gebleken uit een onderzoek. De Nederlander kent gemiddeld 568 mensen. Dat is best veel.

Goed als je nagaat, dan kom je al snel een heel eind: collega's, je burens, vrienden. De kassière in de supermarkt, je huisarts, Mensen van de kerk, van de sportclub en het buurthuis. En natuurlijk je gezinsleden en je familie.

“Kennen” betekent volgens dit onderzoek: Iemand van wie je de naam weet en met wie je een praatje zou maken op straat.

Uit dat onderzoek komt naar voren dat degenen met een hogere opleiding en een hoger salaris meer mensen kennen dan degenen die minder verdienen en lager geschoold zijn.. Dat mannen en vrouwen ongeveer evenveel anderen kennen. Dat jongeren tot 35 jaar meer mensen kennen dan 65 plussers.

Hoe dan ook, voor je welbevinden is het belangrijk dat je anderen kent. Dat je een netwerk hebt. Dat je meedoet in een gemeenschap. Dat je, als het nodig is, een beroep kunt doen op de ander. Op iemand die je kent

Iemand kennen is nog wat anders dan vriendschap ondervinden. Iemand kennen kan oppervlakkig zijn. De buurvrouw verderop in de straat met wie je zo nu en dan even een babbeltje maakt, is anders dan een vriend of vriendin met wie je van alles onderneemt.

Vriendschappen kunnen ook verwateren.
Lange tijd trek je intensief met elkaar op. En dan kan het ook ineens weer voorbij zijn. Om wat voor reden ook.
Of vriendschappen vallen weg omdat je wegen uit elkaar gaan.

Zo fietste ik zes jaar lang elke dag met drie vrienden naar mijn middelbare school in Dokkum.

Toen deden we eindexamen. De één ging naar Groningen, de ander naar Leeuwarden, de derde bleef thuis wonen en ik ging naar Amsterdam. En daarmee kwam een einde aan een jarenlange vriendenkring.

Daar stonden weer nieuwe contacten tegenover die ik in mijn studie opdeed. We gingen als vriendengroep op vakantie. Deden leuke dingen in de stad en in de studie. We voerden vele gespreken over van alles en nog wat.
En die vriendschappen zijn altijd blijven bestaan. We zien elkaar nog steeds van tijd tot tijd.

Zo zult u ook allemaal wel uw ervaringen hebben met vrienden die u kwijt bent geraakt. En ook dat u weer nieuwe vriendschappen kreeg.

Ook in de Bijbel komen we vriendschap tegen. Zo kennen we de hechte vriendschap tussen David en Jonathan. En die die tussen Ruth en Naomi. En die tussen Jezus en zijn leerlingen. Jezus die zijn discipelen dan ook nadrukkelijk vrienden noemt.

Vreemd genoeg vind je nergens in de Bijbel een systematische uiteenzetting over wat vriendschap inhoudt. Eigenlijk alleen maar in het boek Jezus Sirach.

In de ogen van sommigen een tweederangs Bijbelboek.
Terwijl Jezus Sirach juist zulke mooie en rake dingen zegt over vriendschap.

Jezus Sirach onderstreept allereerst het grote belang van vriendschap. Bij hem is een vriend iemand die je liefheeft. En bij liefhebben wordt niet slechts een bepaald gevoel opgeroepen. Het gaat daarbij ook om een bewust handelen.

En zo waarschuwt Jezus Sirach voor zogenaamde gelegenheidsvrienden.

Hij zegt: Je ziet ze wel in goede tijden, maar wanneer het je slecht gaat, dan zijn ze verdwenen.

En als je echt iemand nodig hebt, omdat je in de puree zit, dan geven die zogenaamde vrienden niet thuis.

Die geluiden vang ik ook wel eens op. "Toen ik mijn vrouw verloor, bleven veel goede kennissen daarna weg", hoor ik iemand vertellen.

Of: "Toen ik ging scheiden van mijn man, lieten vele goede vrienden me vallen", vertelde iemand anders. Terwijl ik al zo veel was kwijtgeraakt".

Vrienden heb je niet alleen bij mooi weer. Maar ook als het stormt of regent. Een vriend moet je kunnen vertrouwen. Op een vriendin moet je kunnen bouwen.

Vriendschap en vertrouwen horen onlosmakelijk bij elkaar.

Bij Jezus Sirach spitst dat vertrouwen zich toe op twee gebieden:

In de eerste plaats:

Strooi nooit over een echte vriend leugens rond. Ga niet mee in het roddelcircuit. Blijf je vriendschap zuiver en oprecht houden. Is er wel iets aan de hand met je vriend of vriendin, spreek hem of haar erop aan.

In de tweede plaats:

Je kunt een vriend of vriendin niet erger kwetsen dan door zijn of haar geheimen te verraden. Een vriend kan veel hebben, maar niet dat je zijn geheimen rondbazuint.

Een wond kun je verbinden, zegt Jezus Sirach ergens in zijn geschrift, een schelpartij kun je goedmaken maar wie een geheim verradt, die heeft voor je afgedaan.

Met andere woorden: vriendschap vraagt om openheid.

Houd elkaar. Respecteer elkaar, wees elkaar trouw in hartelijke verbondenheid. En daar moet je ook wel wat voor doen.

Natuurlijk zijn al die dingen, die Jezus Sirach te berde brengt, niet revolutionair. Of nieuw. Maar hij scherpt onze blik nog wel opnieuw. Omdat het verspelen van vertrouwen grote gevolgen kan hebben voor je vriendschap.

Dat is voor Jezus Sirach reden om bij het kiezen van vrienden zorgvuldig te werk te gaan. Wees kritisch in wie je tot vrienden kiest.

Als je iemand tot vriend wilt maken, dan adviseert Jezus Sirach hem eerst op de proef te stellen en haar of hem niet te snel te vertrouwen.

Inderdaad hoe velen dienen zich niet aan als vriend? Op facebook bijvoorbeeld of via andere sociale media. Wees altijd voorzichtig, luidt het parool van deze oude wijsheidsleraar.

Een trouwe vriend of vriendin is zegt Jezus Sirach als een veilige schuilplaats. Een prachtige beeld.

Je kunt bij iemand terecht met je zorgen en je sores. Bij iemand, bij wie je je veilig mag voelen. Met wie je open kunt praten.

Waarbij je weet dat hij of zij niet verder vertelt, wat je hebt gezegd

Of een ander mooi beeld: een goede vriend of vriendin is als een krachtig medicijn.

Vriendschap als een medicijn tegen eenzaamheid.

Met elkaar leuke dingen doen, zorgt voor afleiding. Ze verdrijft wanhoop en verdriet.

Maar je moet zulke mensen wel in je buurt hebben

Ware vriendschap is van onschatbare waarde voor een mens.

Maar Jezus Sirach zet de spade nog wat dieper in de grond.

En laat weten: vriendschap heeft ook alles te maken met God.

Vriendschap verbindt ons met de Eeuwige.

God gaat met ons om als zijn vrienden.

Abraham is een vriend van God

Met Mozes ging God vertrouwelijk om.

Hij besprak alles met hem

Gods vriendschap met ons vormt een stevige basis.
 Als er wat is, dan kan ik me uiten bij God.
 24 uur per dag. Overal ter wereld.

Wat ware vriendschap inhoudt, zie ik terug bij Jezus. Voor hem is vriendschap onvoorwaardelijk en alomvattend. Een ieder kon een beroep op hem doen. Hij heeft zich volledig gegeven. In onze ogen misschien wel te veel.

Jezus is op de knieën gegaan om zijn leerlingen de voeten te wassen. Zover ging zijn vriendschap. Maar nog niet ver genoeg. Zijn weg naar het kruis zie ik als het ultieme teken van ware vriendschap en solidariteit

“Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden”, hoor ik Jezus zeggen tegen zijn leerlingen. En hij draagt hen en daarmee ook ons op om vriendschap vruchtbaar te laten zijn.

De vriendschap en de liefde die wij van God ontvangen, mogen we inzetten voor elkaar. En voor deze wereld.

Hoe velen zitten niet te wachten op vriendschap? Vriendschap als medicijn tegen haat en vijandschap. Waar dan ook in deze wereld.

Vriendschap als een brug waarover mensen tot elkaar kunnen komen. Begrip voor elkaar kunnen opbrengen. Wat hoop je toch dat vrede en vriendschap mogen opbloeien op al die plekken waar de wereld in brand staat.

Brandhaarden kunnen alleen maar geblust worden door meer vriendschap en minder vijandigheid.

Meer tolerantie en minder haat.

Meer insluiting en minder uitsluiting.

Laten we ons steeds blijven oriënteren op de vriendschap die ons in Jezus Christus is geschonken.

Vriendschap die God ons om niet heeft gegeven.

Of met de woorden van Jezus Sirach: vriendschap, ook die van God, is onbetaalbaar; tegen haar waarde weegt niets op.